

Nr 265

Av herr Rimmerfors och fröken Olsson, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till en statlig vårdanstalt å Brotorp för alkoholmissbrukare.

I statsverkspropositionen föreslås under femte huvudtiteln, att en statlig vårdanstalt för kvinnor skall inrättas å Brotorp i Örebro län såsom ersättning för vårdanstalten Haknäs, vilken kommer att nedläggas den 30 juni 1958. Brotorpsanstalten inrättas såsom ett provisorium i avbidan på kommande förslag av nykterhetsvårdsutredningen om en ny permanent vårdanstalt för kvinnliga alkoholmissbrukare. Det är i och för sig beklagligt, att endast ett nytt provisorium nu skall avlösa det fleråriga bristfälliga provisoriet Haknäs. Det synes också otillfredsställande, att socialministern inte ansett sig kunna tillmötesgå de förslag angående vårdanstaltens storlek och utformning, som har framlagts av socialstyrelsen. Detta förslag — som innefattar önskemål om större antal vårdplatser, ett antal enkelrum och i övrigt förlägningsrum för högst två vårdtagare samt tillfredsställande utrymmen för expeditioner — bottenar uppenbarligen i den kännedom socialstyrelsen har om klienteletts beskaffenhet och storlek.

Beträffande propositionsförslaget i nu nämnda avseende är väl för närvarande intet att göra. Även i ett annat avseende är emellertid förslaget till organisation av anstalten i behov av en förbättring. Socialministern föreslår, att vid Brotorpsanstalten skall inrättas en befattning som föreståndare i Ae 17 och en befattning som biträdande föreståndare i Ae 10. Övervägande skäl talar för socialstyrelsens förslag, att föreståndartjänsten placeras i lönegrad Ae 19 och att dennes närmaste medhjälpare placeras i Ae 15 och benämnes assistent.

I sina förslag till anslagsäskanden vid årets riksdag har socialstyrelsen upptagit önskemål om åtgärder för förbättring av anstaltsvården för alkoholmissbrukare. Brister föreligger särskilt i fråga om den psykologiska terapien. För att komma till rätta härmed behövs dels en psykologiskt skolad tjänsteman hos styrelsen med uppgift att bedriva instruktionsverksamhet på anstalterna, dels en förstärkning av anstalternas kvalificerade personal. Socialministern tillmötesgår i så måtto socialstyrelsens önskemål att han föreslår dels att ett belopp på 15 000 kronor skall beräknas på socialstyrelsens avlöningsstat för att psykologiskt skolad expertis skall kunna i viss utsträckning anlitas på nykterhetsvårdsbyrån, dels att garantibidraget till statsunderstödd vårdanstalt för alkoholmissbrukare skall

kunna utgå med upp till 1 krona utöver eljest gällande maximibelopp för dag och vårdplats för att möjliggöra särskilda vårdanordningar i syfte att förbättra vårdresultaten. Vad som sålunda torde komma att ske bör mot-svaras av åtgärder beträffande de statliga vårdanstalterna. Särskild anledning synes föreligga att utrusta den nya vårdanstalten Brotorp med väl kvalificerad ledande personal.

Vårdanstalternas direktörer eller föreståndare är placerade i lönegraderna A 24, A 21 och A 19. Endast vårdanstalterna för kvinnliga vårdtagare har lägre placering av anstaltscheferna. Anstaltschefernas närmaste medhjälpare, assistenter, är i regel placerade i A 19 eller A 15. I anslutning härtill bör som ovan sagts föreståndartjänsten vid Brotorp placeras i A 19 och dennes närmaste medhjälpare i A 15; benämningen synes i samband härmed böra bli assistent. Det förhållandet, att det synes önskvärt att tjänsterna besättes med kvinnor, bör icke föranleda lägre placering av tjänsterna. Den här föreslagna placeringen av tjänsterna torde vara nödvändig, om väl kvalificerade sökande till desamma skall kunna erhållas. Vad särskilt beträffar assistenttjänsten eller, som titulaturen föreslås bli i propositionen, tjänsten som biträdande föreståndare, är den där föreslagna placeringen, nämligen i A 10, så låg, att sökande med socialutbildning icke kan påräknas. — Som ett särskilt skäl till omprövning av löneplaceringen av nu angivna tjänster kan ytterligare anföras, att Brotorpsanstalten blir en helt självständig anstalt medan Haknäsanstalten är i visst avseende underställd Venngarpsanstalten.

Den här föreslagna placeringen av tjänsterna synes innebära en merkostnad i jämförelse med propositionsförslaget å cirka 2 000 kronor för föreståndartjänsten och cirka 3 700 kronor för assistenttjänsten eller tillhoppa omkring 5 700 kronor för år.

Under återopande av det sålunda anförda hemställes,

att riksdagen ville besluta att vid den föreslagna statliga vårdanstalten å Brotorp för kvinnliga alkoholmissbrukare skall i stället för en föreståndartjänst i lönegrad Ae 17 och en tjänst som biträdande föreståndare i Ae 10 inrättas en tjänst som föreståndare i Ae 19 och en tjänst som biträdande föreståndare i Ae 15.

Stockholm den 25 januari 1958

Einar Rimmerfors

Gunnel Olsson